

Το κείμενο που ακολουθεί έχει τροποποιηθεί ελαφρώς ως προς το πρωτότυπο για να απαλειφθούν αναφορές σε πρόσωπα ή επιχειρήσεις που έκρινα ότι δεν θα έπρεπε να δημοσιοποιηθούν. Οι αλλαγές υποδεικνύονται κατάλληλα.

Προς: το Γραφείο Διαιτησίας
της Ελληνικής Σκακιστικής Ομοσπονδίας

Θέμα: Έκθεση επικεφαλής διαιτητή 32ου Πανελληνίου
Διασυλλογικού Πρωταθλήματος

Αθήνα 14.07.2003

Αγαπητοί φίλοι,

Οι αγώνες του 32ου Πανελληνίου Διασυλλογικού Πρωταθλήματος διεξήχθησαν στην Καλλιθέα της Χαλκιδικής σε εξαιρετική ατμόσφαιρα και χωρίς ουσιαστικά προβλήματα. Η απόδοση όλων των διαιτητών ματς (ιεραρχικά: Δ. Σακελλαράκη ΔΔ, Ε. Σαλταμάρα ΔΔ, Κ. Χαλβατζόγλου υποψ. ΔΔ, Ν. Πεντίδη, Γ. Βούρτσα, Μαρ. Σαράφογλου, Αλ. Κωστούρου, Κ. Παξιμαδά) κυμάνθηκε από πολύ καλή έως εξαιρετική. Οι διαιτητές ήταν εξαιρετικά επιμελείς και αντιμετώπισαν άψογα τις ελάχιστες μικροπαρατηρήσεις και μικρογκρίνιες.

Πριν προχωρήσω αναλυτικότερα σε μερικά επιμέρους θέματα, θα ήθελα επίσης να επισημάνω την εξαιρετική οργάνωση και επιμέλεια των αγώνων υπό τη διεύθυνση του κ. Β. Τσορμπατζόγλου και την άγρυπνη φροντίδα του κ. Γ. Μαρινόπουλου, τους οποίους και ευχαριστώ από αυτή τη θέση για μια ακόμη φορά.

Μερικές παρατηρήσεις που έγιναν και θα ήταν σκόπιμο να ληφθούν υπόψη για τις επόμενες διοργανώσεις είναι οι εξής:

α) Αριθμός διαιτητών. Πριν ακόμη από τους αγώνες είχα ζητήσει να υπάρχει τουλάχιστον ένας ακόμη διαιτητής ως αναπληρωματικός, αλλά, όπως αντιλήφθηκα δεν βρέθηκε κανένας διαθέσιμος «δωρεάν». Είναι προφανές ότι πολλοί καλοί διαιτητές δεν έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους «δωρεάν» και γι' αυτό θα πρέπει να αποφεύγουμε αυτή την πρακτική. Επιπλέον, οι αγώνες αυτοί έδειξαν για μία ακόμη φορά την ανάγκη «επαφής» των διαιτητών, που βελτιώνει τις διαπροσωπικές τους σχέσεις και τη συνεργασία τους, και θα πρέπει να υλοποιείται με μετακίνηση για διαιτησία πέρα από τις γεωγραφικές ενώσεις του καθενός.

Πρέπει να είναι σαφές ότι οι διαιτητές δεν έχουν ούτε ελεύθερη ημέρα, ούτε δυνατότητα για «σύντομες νούλες», ούτε άλλους τρόπους για να ελαφρύνουν το αγωνιστικό τους πρόγραμμα –θεωρητικά, δεν έχουν καν τη δυνατότητα να εγκαταλείψουν την αίθουσα για τσιγάρο ή φυσικές ανάγκες. Το πρόβλημα αυτό το έλυσα στην πράξη αναθέτοντας στους διαιτητές γειτονικών αγώνων να αλληλοκαλύπτονται, ενώ σε έσχατη ανάγκη έμπαινε σε λειτουργία ο «σκακιστικός ρόμβος» της διαιτησίας (ο επικεφαλής διαιτητής ως βοηθός και αναπληρωτής όλων των ισότιμων διαιτητών ματς).

Στην πράξη όμως, αποδεικνύεται ότι ιδιαίτερα οι πιο έμπειροι διαιτητές, ήταν απαραίτητοι και σε άλλα σημεία της διοργάνωσης. Ειδικότερα, οι κυρίες Χαλβατζόγλου και Σαλταμάρα συνεισέφεραν σημαντικά και στις λειτουργίες της διεύθυνσης αγώνων, ενώ ο κ. Σακελλαράκης ανέλαβε από ένα σημείο και μετά το «πέρασμα» των παρτίδων που τελείωναν κατά τη διάρκεια των αγώνων, για ακόμη

καλύτερη ενημέρωση των επισκεπτών του site της ΕΣΟ στο Internet. Αλλά και εγώ χρειάστηκε να επιβλέπω επί μεγάλο διάστημα τη λειτουργία των ηλεκτρονικών σκακιερών και να δίνω λύσεις στα διάφορα προβλήματα που προέκυπταν στην πράξη.

Τέλος, προσπάθησα να κατανέμω τους διαιτητές κυκλικά σε παιχνίδια όλων των ομάδων (εφόσον φυσικά δεν υπήρχε κώλυμα εντοπιότητας) και να τους δώσω επίσης τη δυνατότητα να διαιτητεύσουν σε ματς με ηλεκτρονικές σκακιέρες για να γνωρίσουν τις συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες. Ελπίζω να τα κατάφερα ικανοποιητικά για όλους. Θα με ενδιέφερε αν υπήρχε κάποια διαδικασία με την οποία καθένας από τους διαιτητές ματς θα έκριναν και το δικό μου έργο.

β) Κινητά τηλέφωνα. Η παρουσία κινητών τηλεφώνων στην αίθουσα δεν είναι πλέον ανεκτή ακόμη και όταν είναι κλειστά. Δεν αποτελούν μόνο πιθανή αιτία ενόχλησης, αλλά και ενδεχόμενο τρόπο υποβοήθησης των σκακιστών (π.χ. με SMS). Η σύσκεψη των αρχηγών αποδέχτηκε την εισήγηση του κ. Τσορμπατζόγλου (για τους παίκτες: προειδοποίηση πριν από την έναρξη κάθε αγωνιστικής, αφαίρεση 15 λεπτών από τον παίκτη του οποίου θα χτυπήσει το κινητό –αλλά αφήνοντάς του τουλάχιστον 3 λεπτά μέχρι το τέλος της παρτίδας- και μηδενισμό εφόσον ξαναχτυπήσει το κινητό του, για τους θεατές: άμεση απομάκρυνση από την αίθουσα). Μολονότι προσωπικά είχα εισηγηθεί αυστηρότερα μέτρα (άμεσο μηδενισμό, ένα κουδούνισμα είναι προειδοποίηση για όλους), τελικά ακόμη και η απειλή των ελασσόνων μέτρων υπήρξε αρκετή ώστε όλοι οι παίκτες να υπάρξουν τύποι και υπογραμμοί. Κινητά χτύπησαν τέσσερις φορές, όλα από θεατές (δύο από σκακιστές που δεν συμμετείχαν) και, γενικά, θα μπορούσα να χαρακτηρίσω την κατάσταση απολύτως ικανοποιητική.

Για το θέμα αυτό, πάντως, θα πρέπει να υπάρξει γενική εγκύκλιος της ΕΣΟ και να μην περιμένουμε την κανονιστική ρύθμιση από τη FIDE.

γ) «Τρύπες στους κανονισμούς». Η διεξαγωγή συγκεντρωμένων διασυλλογικών αγώνων δημιουργεί νέες προκλήσεις για τις προκηρύξεις και τους κανονισμούς μας. Κάποια από αυτά τα θέματα είναι, ίσως, σκόπιμο να ρυθμιστούν από τις προκηρύξεις ή ειδικές εγκυκλίους. Αναφέρω χαρακτηριστικά:

1) Ο αρχηγός της ομάδας. Πέρα από τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των αρχηγών των ομάδων, όπως περιγράφονται στο Handbook της FIDE και στις προκηρύξεις μας, θα πρέπει νομίζω να διασαφηνιστούν και τα εξής:

1.1) Ο αναπληρωτής αρχηγός να αναπληρώνει τον αρχηγό μόνο σε μακρόχρονη απουσία του. Το νόημα δεν είναι να βγαίνει ο αρχηγός από τα σχοινιά και να μπαίνει από πίσω του ο αναπληρωτής για να δει και αυτός τους αγώνες...

1.2) Ο αρχηγός δεν επιτρέπεται να είναι παίκτης άλλης ομάδας από αυτές που συμμετέχουν στους αγώνες, ούτε να έχει διατελέσει αρχηγός άλλης ομάδας από αυτές που συμμετέχουν στους αγώνες. Νομίζω ότι ο αρχηγός θα πρέπει να είναι είτε παίκτης, είτε (επίσημος) προπονητής, είτε μέλος του ΔΣ ή εντεταλμένο μέλος του σωματίου του.

1.3) Ο αρχηγός ή ο αναπληρωτής αρχηγός πρέπει να είναι παρόντες κατά τη λήξη του ματς και να υπογράφουν το φύλλο αγώνος, διαφορετικά το ΦΑ να κλείνει από το διαιτητή και να κινούνται οι πειθαρχικές διαδικασίες που προβλέπονται από τους κανονισμούς για άρνηση υπογραφής ΦΑ.

Στην πράξη, και αφού δεν αναφέρεται τίποτε αντίθετο στην προκήρυξη, υπήρξαμε ανεκτικοί σε μια-δύο περιπτώσεις (κυρίως παράβασης του 1.2. ανωτέρω, αλλά και του 1.3, όπου κάποιιοι διαιτητές έψαχναν τους αρχηγούς στα σαλόνια και στο εστιατόριο για να κλείσει ο αγώνας.).

2) Τα βραβεία κατά σκακιέρα. Μολονότι, όπως πληροφορήθηκα από τον κ. Τσορμπατζόγλου, κάνει τον υπολογισμό των βραβείων κατά σκακιέρα με τον ίδιο τρόπο τα τελευταία τρία τουλάχιστον χρόνια, εφέτος ακούστηκαν διαφωνίες. Καλό είναι να καλυφτεί ο συγκεκριμένος τρόπος υπολογισμού –ή όποιος άλλος τρόπος επιλεγεί- με διαρκή εγκύκλιο ή προκήρυξη.

3) Η σειρά σκακιερών σε ισοβαθμία αξιολόγησης μεταξύ δύο αλλοδαπών ή μεταξύ διεθνούς έλο ενός αλλοδαπού και εθνικού έλο ενός Έλληνα. Φέτος υπήρξαν δύο περιπτώσεις που, ευτυχώς, καλύπτονταν από το δεύτερο κριτήριο (αριθμός παρτίδων). Με την παρουσία δύο αλλοδαπών όμως, θα πρέπει να ξαναδούμε το συγκεκριμένο άρθρο.

δ) Οι σύντομες ισοπαλίες. Μολονότι οι κανονισμοί της FIDE δεν απαγορεύουν τις ισοπαλίες τύπου *I. γ4 γ5 2. 1/2-1/2*, πρέπει να γίνει σαφές σε ομάδες και σε παίκτες ότι σε αγώνες που μεταδίδονται πλέον online από το Internet, η πρακτική αυτή είναι δυσφημιστική για το σκάκι. Ειλικρινά σκέφτηκα να μηδενίσω και τους δύο αντιπάλους σε μερικές τέτοιες παρτίδες που «παίχτηκαν» τον τελευταίο γύρο, αλλά διαπίστωσα ότι είναι τόσο καθιερωμένη πλέον η αντίληψη ότι «δεν τρέχει και τίποτα», ώστε θα προκαλούσα πρόβλημα χωρίς λόγο. Νομίζω ότι το Γρ. Διαιτησίας και το ΔΣ της ΕΣΟ θα πρέπει να ξεκινήσουν μια εκστρατεία ώστε οι σκακιστές να κατανοήσουν ότι δεν μπορούμε να επιδιώκουμε την προβολή του σκακιού και την αθλητική του αναγνώριση και ταυτόχρονα να αποδεχόμαστε τόσο πρόδηλα «αντιαθλητικές» πρακτικές. Σε τελευταία ανάλυση, ας «επινοήσουν» οι δύο «κολλητοί» μια θεαματική ή μη ισοπαλία 20-30 κινήσεων και ας αφιερώσουν 30 λεπτά από τον πολύτιμο χρόνο τους για να μας τη δείξουν!!! Είναι χαρακτηριστικό ότι στα ματς που μεταδίδονταν «ζωντανά», ακόμη και οι ισοπαλίες σαλονιού ήταν «προσεγμένες».

Τελειώνοντας την έκθεσή μου, θα αναφέρω ότι υπήρξαν και κάποια σημεία τριβής **μου με τους διοργανωτές** τα οποία είναι ήδη λίγο-πολύ γνωστά, πιστεύω ότι δεν έπαιξαν σημαντικό ρόλο για την εξέλιξη της διοργάνωσης, και για τα οποία δεν θα ήθελα εδώ να επεκταθώ.

Με εκτίμηση

Παν. Δρεπανιώτης